

Czwartek, 9 lipca 2015 r.

P8_TA(2015)0276

Obchody rocznicy masakry w Srebrenicy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie obchodów rocznicy masakry w Srebrenicy (2015/2747(RSP))

(2017/C 265/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 7 lipca 2005 r. ⁽¹⁾ oraz z dnia 15 stycznia 2009 r. ⁽²⁾ w sprawie Srebrenicy,
 - uwzględniając postanowienia Powszechnej deklaracji praw człowieka, europejskiej konwencji praw człowieka oraz Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, uznające prawo każdego człowieka do życia, wolności, bezpieczeństwa, wolności myśli, sumienia i religii,
 - uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi a Bośnią i Hercegowiną, który został podpisany w Luksemburgu w dniu 16 czerwca 2008 r. i wszedł w życie z dniem 1 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 827 z dnia 25 maja 1993 r., nr 1551 z dnia 9 lipca 2004 r. i nr 1575 z dnia 22 listopada 2004 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 11 lipca 2015 r. przypada 20. rocznica aktu ludobójstwa i czystki etnicznej, do jakich doszło w Srebrenicy i jej okolicach podczas wojny w Bośni, co przypomina nam o zagrożeniu, jakim są dla społeczeństwa radykalne odmiany nacjonalizmu i nietolerancji nasilające się w czasie wojny;
- B. mając na uwadze, że w dniu 11 lipca 1995 r. bośniackie miasto Srebrenica, ogłoszone strefą bezpieczeństwa na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 819 z dnia 16 kwietnia 1993 r., zostało opanowane przez siły dowodzone przez generała Ratko Mladicia, działającego z upoważnienia ówczesnego prezydenta Republiki Serbskiej Radovana Karadžicia;
- C. mając na uwadze, że po upadku Srebrenicy, w ciągu trwającej kilka dni rzezi ponad 8 tys. muzułmańskich mężczyzn i chłopców, którzy szukali bezpieczeństwa na tym terenie chronionym przez Siły Ochronne ONZ (UNPROFOR), zostało bezwzględnie zamordowanych przez siły bośniackich Serbów dowodzone przez generała Mladicia i paramilitarne jednostki, w tym serbskie nieregularne oddziały policji; mając na uwadze, że prawie 30 tys. kobiet, dzieci i osób starszych zostało deportowanych w ramach masowej kampanii czystek etnicznych, co sprawiło, że była to największa zbrodnia wojenna, do jakiej doszło w Europie od końca II wojny światowej,
- D. mając na uwadze, że tragiczne wydarzenia w Srebrenicy pozostawiły w ocalałych głębokie blizny emocjonalne i przyczyniły się do utworzenia trwałych przeszkód politycznych utrudniających pojednanie między grupami etnicznymi w Bośni i Hercegowinie (BiH);
- E. mając na uwadze, że masakra w Srebrenicy została uznana za ludobójstwo zarówno przez Międzynarodowy Trybunał Karny dla Byłej Jugosławii (MTKJ) w wyroku z dnia 19 kwietnia 2004 r. wydanym w ramach postępowania odwoławczego, *Prokurator przeciwko Radislavowi Krsticiowi*, sprawa nr IT-99-33, jak i przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 27 lutego 2007 r. wydanym w sprawie dotyczącej stosowania Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa (*Bośnia i Hercegowina przeciwko Serbii i Czarnogórze*), s. 217 ust. 297 (MTS);
- F. mając na uwadze, że doszło do licznych przypadków naruszenia konwencji genewskiej przez oddziały bośniackich Serbów wobec cywilnej ludności Srebrenicy, w tym do deportacji tysięcy kobiet, dzieci i osób starszych oraz gwałtów na wielu kobietach;

⁽¹⁾ Dz.U. C 157 E z 6.7.2006, s. 468.

⁽²⁾ Dz.U. C 46 E z 24.2.2010, s. 111.

Czwartek, 9 lipca 2015 r.

- G. mając na uwadze, że pomimo starań poczynionych w celu odnalezienia i ekshumacji grobów zbiorowych i indywidualnych, nadal nie odnaleziono i nie zidentyfikowano ciał prawie 1 200 mężczyzn i chłopców ze Srebrenicy;
- H. mając na uwadze, że w 1999 r. sekretarz generalny ONZ w sprawozdaniu dotyczącym upadku Srebrenicy oświadczył, że ONZ nie wypełniło powierzonego mu mandatu, zwłaszcza jeżeli chodzi o ochronę tak zwanych „stref bezpieczeństwa”, a więc ponosi część odpowiedzialności;
- I. mając na uwadze, że UE powstała w oparciu o pokojową koegzystencję i rzetelną współpracę między swoimi członkami; mając na uwadze, że jednym z przewodnich motywów procesu integracji europejskiej jest pragnienie, by nigdy więcej nie dopuścić w Europie do wojen i zbrodni według międzynarodowego prawa humanitarnego;
- J. mając na uwadze, że w dniu 30 stycznia 2015 r. MTKJ utrzymał w mocy wyroki skazujące pięciu wysokiej rangi oficerów wojskowych, bośniackich Serbów, za ich udział w ludobójstwie, które miało miejsce w Srebrenicy w 1995 r.; mając na uwadze, że niektórzy skazani oficerowie podlegali bezpośrednio byłemu dowódcy armii, bośniackiemu Serbowi Ratko Mladiciowi, w którego sprawie toczy się obecnie postępowanie przed MTKJ,
1. czci pamięć ofiar ludobójstwa w Srebrenicy oraz wszystkich okrucieństw popełnionych podczas wojen w byłej Jugosławii i oddaje im cześć; przekazuje wyrazy współczucia i solidarności rodzinom ofiar, z których wiele nie ma ostatecznej pewności co do losu swoich krewnych;
 2. z całą możliwą mocą potępia ludobójstwo w Srebrenicy; uroczyście oświadcza, że tak straszliwa zbrodnia nie może się zdarzyć nigdy więcej i oznajmia, że uczyni wszystko co w jego mocy, aby zapobiec takim aktom w przyszłości; sprzeciwia się wszelkiemu wyparciu ludobójstwa, jego relatywizacji i błędnej interpretacji;
 3. podkreśla, że polityczni przedstawiciele Bośni i Hercegowiny muszą pogodzić się z przeszłością, aby pomyślnie współpracować na rzecz lepszej przyszłości dla wszystkich obywateli tego państwa; podkreśla istotną rolę, jaką odgrywają w tym trudnym procesie państwa ościennie, władze religijne, społeczeństwo obywatelskie, sztuka, kultura, środki przekazu i system edukacji;
 4. ponownie podkreśla znaczenie, jakie mają prace dokonane w tym celu przez MTK oraz potrzebę podjęcia działań niezbędnych, aby przyspieszyć procesy i postępowania odwoławcze oraz aby zakończyć je bez zbędnych opóźnień; ponownie podkreśla, że należy dołożyć większych starań, aby przeprowadzić procesy o zbrodnie wojenne na szczeblu krajowym;
 5. potwierdza zaangażowanie UE na rzecz europejskich perspektyw i kontynuowania procesu akcesyjnego Bośni i Hercegowiny oraz państw Bałkanów Zachodnich; uważa, że współpraca regionalna i proces integracji europejskiej są najlepszą drogą do promowania pojednania oraz przezwyciężenia nienawiści i podziałów;
 6. usilnie wzywa do opracowania programów edukacyjno-kulturalnych propagujących zrozumienie przyczyn tych okrucieństw i zwiększenie świadomości, że należy pielęgnować pokój, propagować prawa człowieka i tolerancję religijną; wyraża poparcie dla stowarzyszeń takich jak „Matki Srebrenicy” i „Enklawy Žepa” ze względu na ich decydującą rolę w podnoszeniu świadomości i budowaniu szerszych podstaw do pojednania między obywatelami kraju;
 7. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że Rada Bezpieczeństwa ONZ, która ponosi główną odpowiedzialność za utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, nie przyjęła rezolucji upamiętniającej ludobójstwo w Srebrenicy; jest to szczególnie godne ubolewania ze względu na fakt, że Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, główny organ sądowniczy ONZ, stwierdził, że zbrodnie popełnione w Srebrenicy były ludobójstwem;
 8. z dużym zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Ministrów Bośni i Hercegowiny, podjętą jednogłośnie, o ogłoszeniu dnia 11 lipca Dniem Żałoby w Bośni i Hercegowinie;
 9. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, rządów państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Bośni i Hercegowiny i jej organom oraz rządowi i parlamentom krajów Bałkanów Zachodnich.